

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

18. marts 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Kulturministeriets notat vedrørende svar på Kommissionens åbningsskrivelse af 22. december 2004 vedrørende den danske biblioteksafgiftsordning og Traktatens artikel 12.

NOTAT

23. februar 2004

Til Folketingets Europaudvalg

Svar på Kommissionens åbningskrivelse af 22. december 2004 vedrørende den danske biblioteksafgiftsordning og Traktatens artikel 12

Kommissionen har den 22. december 2004 fremsendt en åbningskrivelse til den danske regering, hvoraf det fremgår, at Kommissionen mener, den danske biblioteksafgiftsordning er i strid med dels visse bestemmelser i direktiv 92/100/EØF om retten til offentligt udlån (biblioteksafgift), dels Traktatens artikel 12 om forbud mod diskrimination på grundlag af nationalitet.

Baggrunden for Kommissionens opfattelse er, at den danske biblioteksafgiftsordning er baseret på et sprogkriterium, hvorefter der alene betales biblioteksafgift til forfattere, der skriver på dansk. Et sådant sprogkriterium er ifølge Kommissionen udtryk for indirekte diskrimination af forfattere, oversættere m.fl. der ikke skriver på dansk og ikke foreneligt med Traktatens artikel 12 om forbud mod diskrimination på grundlag af nationalitet.

Den danske biblioteksafgiftsordning har siden 1. januar 1992 fungeret som en kulturstøtteordning, hvorefter der betales biblioteksafgift til forfattere, oversættere, illustratører m.fl., der skriver på dansk. Baggrunden for et sådant kriterium er et ønske om at styrke og støtte den danske kultur; det danske sprog udgør som bekendt en helt central og afgørende del af den danske kultur. Der udbetales årligt ca. 140 mio. kr. i biblioteksafgift til forfattere, oversættere m.fl. til dansksprogede værker.

Da det tidligere omtalte direktiv, der bl.a. regulerer retten til offentligt udlån, i 1992 blev forhandlet, var det derfor afgørende for Danmark at få vished for, at direktivet ikke bevirkede ændringer i den danske biblioteksafgift. Under forhandlingerne tilkendegav Danmark derfor, at man kun kunne stemme for direktivet, såfremt det kunne bekræftes, at den danske biblioteksafgiftsordning, som også dengang var baseret på et sprogkriterium, var foreneligt med direktivet, herunder Traktatens bestemmelse om forbud mod nationalitetsdiskrimination.

Kommissionen afgav på den baggrund en erklæring, der blev optaget i Rådsprotokollen, hvoraf det fremgår, at den danske biblioteksafgiftsordning er forenelig med direktivets artikel 5. I en præambelbetragtning, der henviser direkte til artikel 5, fremgår det, at alle nationale foranstaltninger i medfør af denne artikel skal træffes i overensstemmelse med Traktatens artikel 12 (dengang artikel 7), som forbyder diskrimination på grundlag af nationalitet. Protokolerklæringen er dermed en bekræftelse på, at den danske biblioteksafgiftsordning er forenelig med såvel direktivets artikel 5 som Traktatens artikel 12.

Der har tidligere været enighed mellem Kommissionen og den danske regering om ovennævnte betydning af den afgivne erklæring. I åbningskrivelsen anfører Kommissionen imidlertid en ny forståelse af erklæringen, idet Kommissionen tilkendegiver, at den ikke kan tages til indtægt for en bekræftelse på foreneligheden mellem den danske ordning og Traktatens artikel 12, men alene er udtryk for, at det er tilladt at indrette nationale biblioteksafgiftsordninger som kulturstøtteordninger.

Den danske regering argumenterer i sit svarudkast til Kommissionen for, dels at der er tale om en ny forståelse af erklæringen, dels at denne forståelse er forkert. Herudover argumenteres der i svarudkastet selvstændigt for, at den danske biblioteksafgiftsordning er forenelig med Traktatens artikel 12, eftersom sprogkriteriet er sagligt og objektivt inden for rammerne af en kulturstøtteordning, ligesom den danske regering tilbageviser, at en ophavsretlig afgørelse fra 1993 (Phil Collins-afgørelsen) har nogen betydning for denne sag. Endelig anføres det, at der ved forskellige ændringer i Traktaten siden 1992 er rettet stigende opmærksomhed over for hensynet til kulturel og sproglig mangfoldighed.

Den danske regering er således fortsat af den overbevisning, at den danske biblioteksafgiftsordning er i overensstemmelse med fællesskabsreglerne.

Regeringen har besvaret Kommissionens åbningskrivelse i overensstemmelse med det ovenfor anførte.